

**B.Com. Semester - 4 (CBCS) Examination**  
**March/April-2023 [OLD COURSE]**  
**INCOMETAX LAW AND PRACTICE - 2(CORE)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચે મુજબ શ્રી સાકેતના વ્યવસાયનો નફો અને નુકસાનનો હિસાબ છે.

(૨૦)

| વિગત                  | રકમ રૂ.   | વિગત         | રકમ રૂ.   |
|-----------------------|-----------|--------------|-----------|
| શરૂનો સ્ટોક           | 27,000    | વેચાણ        | 22,62,750 |
| ખરીદી                 | 20,22,250 | આખર સ્ટોક    | 54,000    |
| પગાર અને વેતન         | 43,750    | શેર ડિવિડન્ડ | 40,000    |
| ભાડું                 | 32,750    |              |           |
| કમિશન                 | 5,375     |              |           |
| ઘરગથ્થુ ખર્ચ          | 25,000    |              |           |
| આવકવેરા               | 9,025     |              |           |
| જાહેરાત               | 1,250     |              |           |
| પોસ્ટેજ અને ટેલિગ્રામ | 1,500     |              |           |
| મૂડી પર વ્યાજ         | 21,000    |              |           |
| ઘાલખાદ્ય અનામત        | 850       |              |           |
| ફર્નિચર પર ઘસારો      | 4,500     |              |           |
| ચોખ્ખો નફો            | 1,62,500  |              |           |
|                       | 23,56,750 |              | 23,56,750 |

વધારાની માહિતી :

1. આખરનો સ્ટોક અને શરૂના સ્ટોકનું મૂલ્ય પડતર કિંમત કરતાં 10% નીચું આંકવામાં આવેલ છે.
2. આવકવેરાની જોગવાઈ મુજબ ફર્નિચર પર ઘસારો રૂ. 4,300 છે
3. વેચાણની રકમમાં વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે લીધેલ માલનું મૂલ્ય રૂ. 10,350 છે. આ માલ રૂ. 4,350 ની કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યો હતો. અને ઉપાડની તારીખે બજાર કિંમત રૂ. 6,700 રાખવામાં આવી છે.
4. ઘરગથ્થુ ખર્ચમાં રૂ.7,000 ના પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડ યોગદાનનો સમાવેશ થાય છે.

વર્તમાન આકારણી વર્ષ માટે કરપાત્ર વ્યવસાય આવક દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ નીચે મુજબ 31-03-2022 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે શ્રી સાત્વિકના નફા-નુકસાનનો હિસાબ છે.

A.Y. 2022-23 માટે કરપાત્ર વ્યવસાય આવકની ગણતરી કરો.

| વિગત           | રકમ રૂ.   | વિગત                      | રકમ રૂ.   |
|----------------|-----------|---------------------------|-----------|
| શરૂનો સ્ટોક    | 9,68,000  | વેચાણ                     | 48,00,000 |
| ખરીદી          | 24,00,000 | આખર સ્ટોક                 | 12,60,000 |
| પગાર           | 7,20,000  | ધાલખાધ પરત                | 20,000    |
| ચંત્ર પર ઘસારો | 1,20,000  | સરકારી જામીનગીરી પર વ્યાજ | 12,000    |
| મૂડી પર વ્યાજ  | 20,000    |                           |           |
| આવકવેરો        | 1,36,000  |                           |           |
| ધાલખાધ અનામત   | 10,000    |                           |           |
| જાહેરાત        | 22,000    |                           |           |
| દાન            | 18,000    |                           |           |
| મોટર કાર ખર્ચ  | 18,000    |                           |           |
| મુસાફરી ખર્ચ   | 20,000    |                           |           |
| ચોખ્ખો નફો     | 16,40,000 |                           |           |
|                | 60,92,000 |                           | 60,92,000 |

વધારાની માહિતી:

1. શરૂના સ્ટોકનું મૂલ્ય પડતર કિંમત કરતાં 10% વધુ છે અને આખર સ્ટોકનું મૂલ્ય પડતર કિંમત કરતાં 5% વધુ છે.
2. 40% ધાલખાધ વસુલ કરવામાં આવી છે કે જેને ભૂતકાળમાં નામંજૂર કરવામાં આવેલ હતી.
3. મશીનરી પર મંજૂર ઘસારો રૂ. 1,40,000 છે.
4. મુસાફરી ખર્ચમાં રૂ. 12,000 કુટુંબ યાત્રા માટે અને રૂ. 8,000 બિઝનેસ પ્રમોશન દુરનો સમાવેશ થાય છે.
5. મોટર કારનો ઉપયોગ ઓફિસ અને અંગત હેતુ માટે સમાનરૂપે થયેલ છે
6. અન્ય વ્યવસાયિક આવક રૂ. 50,000 નફા-નુકશાન ખાતામાં નોંધાયેલ નથી.

પ્રશ્ન.૨ શ્રી જોગીયાની નીચેની માહિતી પરથી, નાણાકીય વર્ષ 2021-22 માટે "અન્ય સ્ત્રોતોમાંથી આવક" શીર્ષક હેઠળ (૨૦) તેમની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

| ક્રમ નંબર | આવકની વિગતો                                                    | રૂ.      |
|-----------|----------------------------------------------------------------|----------|
| 1         | ભારતીય કંપનીઓના 10% પ્રેફરન્સ શેર પર ડિવિડન્ડ પ્રાપ્ત થયું     | 20,000   |
| 2         | બેંક ઓફ ઈન્ડિયામાં ફિક્સ ડિપોઝીટ પર મળતું વ્યાજ                | 18,600   |
| 3         | 7% કેપિટલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ્સ પર વ્યાજ.                      | 7,000    |
| 4         | પેટા ભાડૂત પાસેથી ભાડાની આવક                                   | 12,000   |
| 5         | ઘોડા-દોડમાંથી જીતવા પર ચોખ્ખી આવક (TDS 30%)                    | 1,40,000 |
| 6         | વિદેશી કંપનીઓના શેર પર મળેલ ડિવિડન્ડ                           | 8,400    |
| 7         | રીમા લિમિટેડના 10% ના કરમુક્ત ડિબેન્ચર પર મળેલ વ્યાજ (TDS 10%) | 27,000   |
| 8         | પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડ એકાઉન્ટમાં વ્યાજ જમા                     | 5,400    |
| 9         | કુટુંબ પેન્શન મેળવ્યું                                         | 2,70,000 |

તેણે ભારતની કંપનીઓના શેર ખરીદવા માટે લેવામાં આવેલી બેંક લોન પર રૂ. 6,500 વ્યાજ ચૂકવેલ છે. બેંક કમિશન રૂ. 600 વ્યાજની વસૂલાત માટે ચૂકવવામાં આવ્યા હતા.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી જોગીની આવકની નીચેની વિગતો પરથી. A.Y. 2022-23 માટે 'અન્ય સ્ત્રોતમાંથી આવક' શીર્ષક હેઠળ તેમની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો. :

| ક્રમ નંબર | આવકની વિગતો                                                                                                         | રૂ.      |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1         | ભારતીય કંપનીના ઇક્વિટી શેર પર મળેલ ડિવિડન્ડ                                                                         | 20,000   |
| 2         | અસ્પષ્ટ સ્ત્રોતમાંથી આવક                                                                                            | 5,40,000 |
| 3         | લોટરી જીતવા પર મળેલી ચોખ્ખી ઇનામી રકમ (30% પર કર કપાત પછી).                                                         | 35,000   |
| 4         | A Ltd ના રૂ. 90,000 ના 10% કરમુક્ત ડિબેન્યર્સ પર વ્યાજ મળ્યું<br>(T.D.S. 10 %) વાર્ષિક વ્યાજ તારીખ : 1 જાન્યુઆરી    | 9,000    |
| 5         | દૂરના સંબંધી પાસેથી મળેલ ભારતના ગ્રામીણ વિસ્તારમાં આવેલી ખેતીની જમીનની ભેટની કિંમત                                  | 8,00,000 |
| 6         | 1-10-2021 ના રોજ 12% ના વ્યાજે લોન રૂ. 20,000 A Ltd ના ડિબેન્યરની ખરીદી માટે લેવામાં આવે છે., જેના પર વ્યાજ બાકી છે | --       |
| 7         | ખરીદેલી લોટરી ટિકિટનો ખર્ચ (પડતર).                                                                                  | 2,500    |

પ્રશ્ન.૩ નીચેની વિગતોમાંથી આકારણી વર્ષ : 2022-23 માટે શ્રી બોબી બુઆના કરને પાત્ર મૂડી લાભોની ગણતરી કરો.

(૧૫)

| ક્રમ નંબર | તારીખ    | વેચાણ કિંમત રૂ. | ટ્રાન્સફર ચાર્જ રૂ. | ખરીદીની કિંમત રૂ. | સંપત્તિની વિગતો                    | ઈન્ડેક્સની વિગતો |
|-----------|----------|-----------------|---------------------|-------------------|------------------------------------|------------------|
| 1         | 1-1-1990 | 44,07,000       | 23,000              | 3,00,000          | સ્વ-કબજાનું એકમાત્ર મકાન           | 100              |
| 2         | 1-6-2017 | 4,70,880        | -                   | 1,62,560          | રિલાયન્સ લિમિટેડના શેર             | 272              |
| 3         | 1-3-2016 | 2,62,400        | 4,000               | 2,64,000          | અરવિંદ લિમિટેડના શેર               | 254              |
| 4         | 1-9-2007 | 36,52,100       | 11,000              | 14,04,000         | જ્વેલરી                            | 129              |
| 5         | 1-1-2021 | -               | -                   | 8,76,000          | સ્વ-નિવાસ માટે રહેણાંક -મકાન(નવું) |                  |

તેણે 14-3-2022ના રોજ જુનું સ્વ-કબજાનું મકાન વેચી દીધું હતું. નાણાકીય વર્ષ 2021-22નો ઈન્ડેક્સ 317 છે (1-4-2001ના રોજ ઈન્ડેક્સ 100 હતો)

1-4-2001 ના રોજ, સ્વ-કબજાના ઘર અને ઝવેરાતની વાજબી બજાર કિંમતો રૂ. 12,00,000 અને રૂ.12,50,000 અનુક્રમે. બંને કંપનીઓના શેર (સીધા 1-11-2021ના રોજ વેચાયા) સિક્યોરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સ (STT) ને આધીન ન હતા.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ શ્રી બફી બુઆની આવકની નીચેની વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2022-23 માટે મૂડી લાભ હેઠળ તેમની આવક નક્કી કરો:

- શ્રી બફી બુઆએ 1-1-2008 ના રોજ રૂ. 4,68,000 માં રહેણાંક મકાન ખરીદ્યું હતું. તેણે આ ઘર 1-4-2021 ના રોજ રૂ. 17,13,000 માં વેચ્યું. છે. તેની માલિકીનું આ એકમાત્ર ઘર હતું. વેચાણની આવકનો એક ભાગ તેમણે તેમના પુત્રના શિક્ષણ માટે વાપર્યો હતો અને રૂ. 31-12-2021 ના રોજ અન્ય રહેણાંક મકાન ખરીદવા માટે રૂ. 5,70,000 નો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો..
- 31-12-2021 ના રોજ, તેણે કેટલીક સિક્યોરિટીઝ રૂ. 3,28,525 માં વેચી. જે તેમણે 1-3-2006 ના રોજ રૂ. 65,400 માં ખરીદ્યા હતા. રૂ. 1,00,000 ના વેચાણ કિંમતના રોકાણ 1-2-2022 ના રોજ 3 વર્ષના બોન્ડમાં કરવામાં આવ્યું હતું. (સરકાર દ્વારા સૂચિત)

લાંબા ગાળાના મૂડી લાભ માટે સંબંધિત ખર્ચ સૂચકાંક નીચે મુજબ છે:

|      |         |     |
|------|---------|-----|
| P.Y. | 2005-06 | 117 |
| P.Y. | 2007-08 | 129 |
| P.Y. | 2021-22 | 317 |

- પ્રશ્ન.4 (A) એડવાન્સ ટેક્સ શું છે? એક્ટ મુજબ એડવાન્સ ટેક્સની જોગવાઈઓ સમજાવો. (૧૦)  
 (B) કલમ 234A, 234B, 234C હેઠળ વ્યાજ પર નોંધ લખો. (૦૫)  
 અથવા  
 પ્રશ્ન.૪ ટ્રેકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)  
 A. T.D.S. B. સેટલમેન્ટ કમિશન  
 C. કમિશનર ઓફ ઇન્કમ ટેક્સ D. સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઓફ ડાયરેક્ટ ટેક્સીસ

**ENGLISH VERSION**

- Que.1 **Following is the Profit and Loss account of business of Mr. Saket** (20)

| Particulars              | Amt Rs.          | Particulars       | Amt. Rs.         |
|--------------------------|------------------|-------------------|------------------|
| To Opening Stock         | 27,000           | By Sales          | 22,62,750        |
| To Purchase              | 20,22,250        | By Closing stock  | 54,000           |
| To Salaries and wages    | 43,750           | By Share Dividend | 40,000           |
| To Rent and rates        | 32,750           |                   |                  |
| To Commission            | 5,375            |                   |                  |
| To Household Exp.        | 25,000           |                   |                  |
| To Income Tax            | 9,025            |                   |                  |
| To Advertisement         | 1,250            |                   |                  |
| To Postage & telegram    | 1,500            |                   |                  |
| To interest on capital   | 21,000           |                   |                  |
| To Reserve for Bad debts | 850              |                   |                  |
| To Dep. On Furniture     | 4,500            |                   |                  |
| To Net Profit            | 1,62,500         |                   |                  |
|                          | <b>23,56,750</b> |                   | <b>23,56,750</b> |

**Additional Information :**

- Closing stock and opening stock has been valued at 10% below cost price
- Depreciation on furniture as per income tax provision is Rs. 4,300
- Amount of sales includes a sum of Rs. 10,350 representing the value of goods withdrawn for personal use. These goods were purchased at cost Rs. 4,350 and market value on the date of withdrawal was Rs. 6,700
- House hold expense include a contribution of Rs. 7,000 towards public provident fund

**You are required to prepare a statement showing the taxable business income for current assessment year.**

**OR**

- Que.1 **Following is the profit and loss account of Mr. Satvik for the year ending on 31-03-2022**  
**Calculate taxable business income for A.Y. 2022-23**

| Particulars                  | Amt Rs.          | Particulars                   | Amt. Rs.         |
|------------------------------|------------------|-------------------------------|------------------|
| To Opening Stock             | 9,68,000         | By Sales                      | 48,00,000        |
| To Purchase                  | 24,00,000        | By Closing stock              | 12,60,000        |
| To Salaries                  | 7,20,000         | By Bad-debt Recovered         | 20,000           |
| To Depreciation on Machinery | 1,20,000         | By Interest on Govt. Security | 12,000           |
| To Interest on Capital       | 20,000           |                               |                  |
| To Income Tax                | 1,36,000         |                               |                  |
| To Bad Debts Reserve         | 10,000           |                               |                  |
| To Advertisement Exp.        | 22,000           |                               |                  |
| To Donation                  | 18,000           |                               |                  |
| To Motor car exp.            | 18,000           |                               |                  |
| To Travelling Exp.           | 20,000           |                               |                  |
| To Net Profit                | 16,40,000        |                               |                  |
|                              | <b>60,92,000</b> |                               | <b>60,92,000</b> |

**Additional Information:**

1. Opening stock is valued at 10% more than the cost and closing stock is valued at 5% more than the cost
2. 40% of Bad-debts recovered was disallowed in the past
3. The approved depreciation on Machinery is Rs. 1,40,000
4. Travelling Exp. Include Rs. 12,000 for family pilgrimage and Rs. 8,000 towards Business Promotion Tour
5. Motor car is used equally for office and personal purpose
6. A business income of Rs. 50,000 is not recorded in the above profit and loss Account.

Que.2 From the following information of Mr. Jogiya, Compute his taxable income under the head of "Income from other Sources" for the financial year 2021-22. (20)

| Sr. No. | Particulars of Income                                              | Rs.      |
|---------|--------------------------------------------------------------------|----------|
| 1       | Dividend received on 10% Preference shares of Indian Companies     | 20,000   |
| 2       | Interest earned on fixed deposit with Bank of India                | 18,600   |
| 3       | Interest on 7% Capital Investment Bonds.                           | 7,000    |
| 4       | Income from rent from sub-tenant                                   | 12,000   |
| 5       | Net income received on winning from horse-race (TDS 30% )          | 1,40,000 |
| 6       | Dividend received on shares of foreign companies                   | 8,400    |
| 7       | Interest received on 10% tax free debenture of Rima Ltd. (TDS 10%) | 27,000   |
| 8       | Interest credited in Public Provident Fund account                 | 5,400    |
| 9       | Received family pension                                            | 2,70,000 |

He has paid interest of Rs. 6,500 on bank loan taken for purchasing shares of Indian Companies. Bank Commission of Rs. 600 was paid for the collection of interest.

**OR**

Que.2 From the following particulars of income of Mr. Jogi compute his taxable income under the head 'Income from other Sources' for the A.Y. 2022-23 :

| Sr. No. | Income of other sources                                                                                                        | Rs.      |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1       | Dividend received on equity shares of Indian company                                                                           | 20,000   |
| 2       | Income from unexplained sources                                                                                                | 5,40,000 |
| 3       | Net prize money (after deduction of tax at 30 %) received on lottery won                                                       | 35,000   |
| 4       | Interest received on Rs. 90,000 10 % tax-free debentures of A Ltd. (T.D.S. Rate 10 % ) Annual Interest date : 1 January        | 9,000    |
| 5       | Value of a gift, of agriculture land situated in a rural area of India received from a distant relative                        | 8,00,000 |
| 6       | Loan of Rs. 20,000 at 12% interest is taken for purchase of debenture of A Ltd. on 1-10-2021, On which interest is outstanding | --       |
| 7       | Expenses (Cost) of lottery tickets bought                                                                                      | 2,500    |

Que.3 Compute the capital gains chargeable to tax of Mr. Bobby Bua from the following details for the A.Y. 2022-23 (15)

| Sr. No. | Date of Purchase | Selling Price Rs. | Transfer Charges Rs. | Cost Rs.  | Particulars of Assets                       | Index of year of purchase |
|---------|------------------|-------------------|----------------------|-----------|---------------------------------------------|---------------------------|
| 1       | 1-1-1990         | 44,07,000         | 23,000               | 3,00,000  | Only self-occupied house                    | 100                       |
| 2       | 1-6-2017         | 4,70,880          | -                    | 1,62,560  | Shares of Reliance Ltd.                     | 272                       |
| 3       | 1-3-2016         | 2,62,400          | 4,000                | 2,64,000  | Shares of Arvind Ltd.                       | 254                       |
| 4       | 1-9-2007         | 36,52,100         | 11,000               | 14,04,000 | Jewelry                                     | 129                       |
| 5       | 1-1-2021         | -                 | -                    | 8,76,000  | Residential house for self-occupation (New) |                           |

He had sold old self-occupied house on 14-3-2022. The cost inflation index of financial year 2021-22 is 317 (CIF as on 1-4-2001 was 100)

On 1-4-2001, the fair market values of self occupied house and jewelry were Rs. 12,00,000 and Rs. 12,50,000 respectively. Shares of both the companies (Sold directly on 1-11-2021) were not subject to securities transaction tax(STT)

**OR**

Que.3 From the following particulars of income of Mr. Buffy Bua determine his income under the head capital gain for the assessment year 2022-23:

1. Mr. Buffy Bua had purchased a residential house for Rs. 4,68,000 on 1-1 2008. He sold this house on 1-4-2021 for Rs. 17,13,000. This was the only house owned by him. A part of the sale proceeds was utilised by him for the education of his son and Rs. 5,70,000 was used on 31-12-2021 to acquire another residential house.
2. On 31-12-2021, he sold some of the securities for Rs. 3,28,525 which were purchased by him on 1-3-2006 for Rs. 65,400. Rs. 1,00,000 of the sales prices was invested on 1-2-2022 in 3 years bond (notified by the government)

**Relevant cost index for long term capital gain are as follows:**

|      |          |     |
|------|----------|-----|
| P.Y. | 2005-06  | 117 |
| P.Y. | 2007- 08 | 129 |
| P.Y. | 2021- 22 | 317 |

Que.4 **A.** What is advance tax? Explain the provisions of Advance tax according to Act. (10)

**B.** Write a note on Interest under section 234A, 234B, 234C (05)

**OR**

Que.4 **Write Short Notes: (Any Three)** (15)

**A.** T.D.S.

**B.** Settlement Commission

**C.** Commissioner of Income Tax

**D.** Central Board of Direct Taxes

\*\*\*\*\*